Ministerie van Defensie

Aan	STASDEF
Van	DGB
Afgestemd met	HDFC, CDS, MinFin/IRF, DJZ, DCo
In afschrift aan	

TER BESLISSING

Datum
10 augustus 2026

Onze referentie
MINDEF20260053600

Opgesteld door
[redacted]
KD:Ambtelijke leiding
[redacted]

Aantal bijlagen
1

Nota

Kamerbrief opzet periodieke rapportage "Mensen" (personeel)

Aanleiding

Eind 2027 dient de periodieke rapportage "Mensen", (sub-thema personeel) aan de Tweede Kamer te worden aangeboden. Conform de uitwerking van de motie Harbers (Kamerstuk 34 000, nr. 36) wordt de Kamer voorafgaand aan de start van de periodieke rapportage geïnformeerd over de opzet en vraagstelling van de periodieke rapportage. Het is goed gebruik dat dit gebeurd voor of op Prinsjesdag van het voorafgaande jaar, in dit geval dus uiterlijk 15 september 2026.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van de Kamerbrief en deze indien akkoord te ondertekenen.

Kernpunten

Ten aanzien van de te vervullen verplichting aan de Tweede Kamer:

- Defensie moet periodieke rapportages opstellen over thema's die gezamenlijk over al het beleid en alle uitgaven van Defensie gaan.
- Defensie heeft er voor gekozen om hiervoor tijdloze thema's aan te houden die volgen vanuit de waardeketen van Defensie; dat is ook een duidelijke wens vanuit de Tweede Kamer.
- Zoals eerder aan de Kamer gecommuniceerd (kamerstuk 36 600 X, nr. 2) ging de eerste periodieke rapportage in 2025 ook over het thema 'Mensen', sub-thema veiligheid.
- Het thema 'Mensen' is opgesplitst in twee sub-thema's (1) 'veiligheid' en (2) 'personeel', omdat in 2025 de personeelsketen geen capaciteit voor een periodieke rapportage beschikbaar had. De periodieke rapportage 'Mensen' met het sub-thema 'personeel' is nu voor 2027 gepland.

Ten aanzien van het voorgestelde onderzoek:

- De voorgestelde centrale vraag van de periodieke rapportage 'Mensen', sub-thema personeel is: "in hoeverre heeft het personeelsbeleid van Defensie in de periode 2020-2026 bijgedragen aan een flexibele, wendbare en schaalbare krijgsmacht en hoe kan de doeltreffendheid en doelmatigheid van dit beleid worden verbeterd?".
- Op basis van een aanbestedingsprocedure zal aan een onafhankelijke partij de opdracht worden gegund voor het uitvoeren van syntheseonderzoek en het opstellen van de daaruit voortvloeiende periodieke rapportage. De verwachting is dat in Q4 2026 een partij is geselecteerd die dan zo snel mogelijk start met het onderzoek.
- Er wordt een begeleidingscommissie ingesteld die regelmatig over de voortgang van het onderzoek wordt geïnformeerd en tussentijdse sturing kan geven. De begeleidingscommissie zal naast vertegenwoordigers van de ministeries van Defensie en Financiën ook bestaan uit externe onafhankelijk deskundigen. Deze externe deskundigen schrijven in de afrondingsfase van de periodieke rapportage een oordeel over het proces, de onafhankelijkheid en de kwaliteit van de evaluatie. Dit oordeel wordt met het eindrapport en de kabinetsreactie meegestuurd.
- De verwachting is dat er in het derde kwartaal 2027 een volwaardig conceptrapport ligt. Deze zal t.z.t met een beleidsreactie aan u worden aangeboden en vervolgens verzonden worden aan de Tweede Kamer.

Toelichting

Op basis van de Comptabiliteitswet is elke minister verantwoordelijk voor het periodiek onderzoeken van de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het gevoerde beleid. Defensie onderschrijft de waarde hiervan. In de kamerbrief *'Thematische indeling Strategische Evaluatieagenda, planning periodieke rapportages en opzet periodieke rapportage 'Mensen'* (Kamerstuk 31 516, nr. 45) van 18 december 2024 hebben wij de planning van de periodieke rapportages aan de Kamer gemeld, zo ook van de periodieke rapportage 'Mensen', met als sub-thema 'personeel'. In de kamerbrief geven wij een toelichting op de voorgestelde onderzoeksopzet, waarin het door Defensie gevoerde personeelsbeleid in de periode 2020-2026 wordt geëvalueerd. In deze voorgestelde onderzoeksopzet houden we nadrukkelijk nog ruimte om eventuele aanvullingen of kritische inzichten van de te selecteren uitvoerende partij te kunnen verwerken.

Defensie staat voor de opgave voldoende en gekwalificeerde mensen te vinden, te binden en te behouden. De afgelopen jaren heeft Defensie diverse maatregelen geïmplementeerd om aan deze opgave te voldoen. Omdat dit veel vraagt van onze mensen en bedrijfsvoeringsprocessen is besloten het sub-thema 'personeel' eerst in 2027 te evalueren. De uitkomsten van de periodieke rapportage 'Mensen' sub-thema 'veiligheid' uitgevoerd in 2025 worden hierbij betrokken, voor zover deze van invloed zijn op of van belang zijn voor het gevoerde personeelsbeleid.

Financiële overwegingen
Er zijn geen nadere financiële overwegingen. De Directie Bedrijfsvoering en Evaluatie en de Hoofd Directie Personeel dragen zorg voor de financiering van de onder 'kernpunten' aangehaalde aanbesteding middels het voor deze directies beschikbaar gestelde (activiteiten)budget.

Juridische overwegingen
Zoals opgemerkt onder de paragraaf toelichting volgt het uitvoeren van de periodieke rapportage op een wettelijk voorgeschreven onderzoeksverplichting. Er zijn geen nadere juridische overwegingen.

Communicatie
In aanvulling op de verzending van de kamerbrief en publicatie van deze beslisnota is (aanvullende) publiekscommunicatie of woordvoering niet voorzien.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering
De verzending van de kamerbrief heeft geen gevolgen voor de uitvoering.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt
Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

Digitaal akkoord.